

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ
012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА



*Навчально-методичний посібник
для студентів педагогічних вузів*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ
ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА**

*Навчально-методичний посібник
для студентів педагогічних вузів*

Укладачі: Т. М. Дука, І. Ю. Підлішняк

Умань
Відав
2021

Рецензенти:

Іценко Л. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Попиченко С. С., кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. декана факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Дідюра Л. О., завідувач ДНЗ ясла-садок комбінованого типу № 25 «Ягідка».

Рекомендовано до друку вченою радою факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 6 від 20 січня 2021 р.)

Організаційно-методичні засади практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта : навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Т. М. Дука, І. Ю. Підлипняк. – Умань : Візаві, 2021. – 133 с.

Навчально-методичний посібник розроблений на підставі освітніх програм: Дошкільна освіта; Початкова освіта; Дошкільна освіта. Спеціальна освіта; Дошкільна освіта. Психологія та Початкова освіта. Дошкільна освіта для здобувачів вищої освіти ОС «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр» денної та заочної форм навчання. В посібнику представлено програми різних видів педагогічних практик, визначено мету, завдання, загальні вимоги щодо організації та їх проведення. Навчально-методичний посібник призначений для допомоги викладачам та студентам під час проходження педагогічних практик.

УДК 378.147.091.33-027.22(075.8)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
1.1. Мета практичної підготовки студентів	8
1.2. Завдання практичної підготовки студентів	10
1.3. Компетентності здобувача вищої освіти	10
1.4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми	14
1.5. Види та терміни проходження практик	
ОС «Молодший бакалавр»	
ОС «Бакалавр»	17
ОС «Магістр»	18
Бази практик	22
РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ	23
2.1. Функції організаторів та керівників практики	27
2.2. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти	31
2.3. Підведення підсумків практики	33
2.4. Критерії оцінки діяльності здобувачів вищої освіти під час практики	
РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ НА ЗАОЧНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ	35
РОЗДІЛ IV. ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК ІНОЗЕМНИМИ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВИТИ	37
РОЗДІЛ V. ЗМІСТ ПРАКТИКИ ЗА ВИДАМИ	38
РОЗДІЛ VI. ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ З БАЗАМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	90
РОЗДІЛ VII. ПОРАДИ СТУДЕНТАМ	93
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	95
ДОДАТКИ	100

ПЕРЕДМОВА

Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється згідно із статтею 43 Закону України «Про вищу освіту» є однією з форм організації освітнього процесу та обов'язковим компонентом освітньо-професійних програм для всіх освітніх ступенів. Від якості виконання завдань у період практики залежить професійне становлення майбутнього фахівця.

Відповідно до Положення про проведення практики студентів ЗВО України, затвердженого Міністерством освіти України, Положення про організацію практик в УДПУ імені Павла Тичини (денної та заочної форми навчання) практика проводиться на паспортизованих базах, які відповідають вимогам програми: заклади дошкільної освіти, загальноосвітні школи, реабілітаційні заклади та ін., які мають необхідні умови.

Нині відзначається необхідність і водночас складність підготовки педагога нового типу в системі педагогічної освіти, що склалася. Говорити про професійну компетенцію можна лише за наявності відповідних знань, умінь, навичок, сформованості внутрішнього світу особистості.

Під професійною компетентністю вихователя розуміється його здатність до розв'язання різних професійних задач – методичних, научних, діагностичних та ін. Тому в системі професійної підготовки педагога дошкільної освіти важлива роль належить педагогічній практиці, яка є необхідним етапом підготовки студентів до інноваційної діяльності. Під час проходження педагогічної практики студенти освоюють практичну педагогічну діяльність з елементами науково-дослідної діяльності. Це дає можливість оволодіти методами дослідження, виробити здатність спостерігати, узагальнювати, робити висновки, вивчати певну проблему. Крім того, науково-дослідна робота надає допомогу при написанні курсових і випускних кваліфікаційних робіт.

Практика допомагає реально формувати в умовах освітнього процесу методичну рефлексію, коли для педагога предметом його роздумів стають засоби і методи власної педагогічної діяльності. В процесі педагогічної практики у кожного студента розвиваються дослідницькі здібності, здібності до нестандартної інтерпретації освітнього процесу, художні здібності та ін. Цьому допомагає

знайомство з творчо працюючими вихователями та педагогічними колективами. Здобувачу вищої освіти необхідно давати можливість проявляти самостійність, ініціативність, навіть якщо відразу ефект буде далеко не з кращих. Творчий характер педагогічній практиці додають педагогічна майстерність і педагогічні майстер-класи. Аналіз власної діяльності допомагає практиканту усвідомити труднощі, що виникають у нього в роботі, і знайти грамотні шляхи їх подолання. Професійна компетенція педагога дошкільної освіти визначається базою професійної підготовки і багато в чому залежить від здатності адаптуватися до змінних умов життя в сучасному суспільстві. Ефективна педагогічна практика є міцним фундаментом для закладки основних педагогічних умінь і навичок майбутніх педагогів.

Педагогічна практика є складовою частиною професійної підготовки фахівців освітніх ступенів «молодший бакалавр», «бакалавр» та «магістр». Педагогічна практика у закладах дошкільної освіти є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх педагогів, важливим етапом їхнього професійного зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь студентів, що зумовлює оволодіння ними складниками професійної компетентності.

Ефективність педагогічної практики залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки студентів до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.